

Sygn. akt I PK 221/14

POSTANOWIENIE

Dnia 3 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa K. Ż.
przeciwko Sądowi Rejonowemu w K.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 26 marca 2014 r., sygn. akt VII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację K. Ż. od wyroku z dnia 16 maja 2013 r. Sądu Rejonowego w K., którym oddalono jej powództwo przeciwko Sądowi Rejonowemu w K. o przywrócenie do pracy.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a to: 1) art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten uprawnia pracodawcę do rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia w związku z trwającą ponad rok nieobecnością w pracy z powodu choroby, bez uwzględnienia całokształtu okoliczności faktycznych dotyczących danego pracownika, 2) art. 8 k.p., przez jego niezastosowanie, mimo iż pracodawcy znane były okoliczności dotyczące sytuacji życiowej oraz zawodowej powódki i

przyjęcie, że powódka nie zasługuje na ochronę tego przepisu, gdyż sama naruszyła zasady współżycia społecznego wskutek naruszenia obowiązków pracowniczych, podczas gdy strona pozwana w żaden sposób tego nie wykazała.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został w pierwszej kolejności występowaniem istotnych zagadnień prawnych, a mianowicie: 1) czy pracodawca uprawniony jest do rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych w sytuacji, gdy wcześniej pracownik poinformował pracodawcę o woli powrotu do pracy w związku z odzyskaniem zdolności do pracy, 2) czy decyzja pracodawcy o rozwiązaniu z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych jest decyzją zupełnie dowolną i nieograniczoną żadnymi obiektywnymi okolicznościami a tym samym nie podlegającą żadnej kontroli, czy też decyzja ta winna być poparta rozważeniem przez pracodawcę okoliczności konkretnego przypadku. Skarżąca wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej z uwagi na nadużycie prawa przez pracodawcę i uczynienie z niego użytku w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga

kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Skarżąca odwołuje się do przesłanek występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam

zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżąca nie odnosi się do tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Po pierwsze - wypełnienie obowiązku przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie zagadnienie prawne nie może być zastąpione przez sformułowanie samego pytania. Po drugie - brzmienie art. 14 ust. 3 ustawy o pracownikach urzędów państwowych jest jasne i jednoznaczne i wprost z niego wynika, że w przypadku upływu okresów przewidzianych w art. 53 k.p. pracodawca jest uprawniony do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia. Po trzecie - odwołując się do oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżąca nie nawiązuje do żadnego przepisu powołanego w podstawie kasacyjnej, pomijając, że należało do niej wykazanie, iż właśnie jego obraza była tego rodzaju, że wprost stanowiła o

wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Po czwarte - gdyby nawet przyjąć, że skarżącej chodzi o art. 8 k.p., to należy zauważyć, że odwołanie się do konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego wymaga wykazania, iż działania osoby korzystającej ze swoich praw podmiotowych (w tym przypadku działania strony pozwanej korzystającej z prawa do rozwiązania z powodką stosunku pracy) są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Prawdliwość zastosowania (niezastosowania) przepisów zawierających klauzule generalne zależy od konkretnych okoliczności faktycznych danej sprawy, jest ściśle uzależniona od poczynionych ustaleń faktycznych i zindywidualizowanej oceny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2008 r., II PK 290/07, LEX nr 837058 i powołane w nim orzecznictwo), a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Wywody skarżącej w tym zakresie pozostają poza niekwestionowanym stanem faktycznym sprawy, stanowiącym podstawę zaskarżonego wyroku.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.